

[Poul Sørensen.]

således indtil nu tabt 2,4 mill. arbejdsdage eller mere end dobbelt så meget som under den store konflikt i 1956, der endnu står som et mørkt punkt i erindringen; ved den lejlighed tabtes der 1 086 000 arbejdsdage.

Ser vi på, hvad konflikten har kostet den enkelte strejkende arbejder, får vi et klart indtryk af det meningsløse i disse arbejdskampe. Forbedringerne i henhold til det supplerende mæglingsforslag vil ikke i lange tider give det samme i lønforbedringer, som strejken har kostet hver enkelt arbejder i tabt arbejdsfortjeneste.

Man har af og til hørt medborgere anlægge den betragtning — som jeg ikke deler — at det kunne være nyttigt at have en socialdemokratisk regering i tilfælde af arbejdskonflikter. Dette indtryk, som socialdemokratiet utvivlsomt har draget fordel af, har den højtærede statsminister ved sin mangel på initiativ og ledelse i disse måneder én gang for alle sat over styr.

Jeg har også lov til at sige, at det, vi har oplevet, har vist os, at de nuværende forhandlingsregler ikke er anvendelige. Heller ikke på dette punkt har man villet lytte til vore ord. Vore repræsentanter i arbejdsretskommissionen har fra den første dag udtrykt deres skepsis over for forhandlingsreglerne. Denne skepsis er nu blevet sørgeligt bekræftet. Som det hele har udviklet sig, er der grund til at udtrykke alvorlig bekymring med hensyn til forligsinstitutionens fremtid. Det er første gang, forligsinstitutionen har stillet sig til rådighed for statsmagten på den måde, det her er sket. Den har i den foreliggende situation fungeret som et rent embedsmandsorgan. Dette kan ikke undgå at svække forligsinstitutionens autoritet i folks bevidsthed. Den har hidtil været opfattet som et upartisk led i overenskomstforhandlingerne, men som et sådant kan den ikke længere bedømmes.

Nu står vi altså med et mæglingsforslag, som regeringen ønsker vi skal ophøje til lov. Forslaget er vedtaget på arbejderside, men forkastet af arbejdsgiverne, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er uhyre ængstelig ved det, regeringen her er i færd med at gøre. Når man vil bringe konflikten til afslutning ved at ophøje netop dette mæglingsforslag til lov, kan jeg ikke se rettere, end at man meget let åbner for betydelige vanskelig-

heder på andre områder. Har regeringen taget dette i betragtning? Med hele den usikkerhed, der har præget regeringens holdning, er der grund til at nære alvorlig ængstelse for, at en uensartet behandling af de forskellige grupper, således som der her bliver tale om, kan skabe bitterhed mange steder. Jeg skal da heller ikke nægte, at vor sympati i dag må være hos de arbejdere, som har stået vagt om produktionen, og som fulgte det råd, deres ledere oprindeligt gav dem, ved at godkende det første mæglingsforslag. Må dette være et svar til den ærede ordfører for socialdemokratiet.

For det er jo netop den omstændighed, at der foreligger to mæglingsforslag, som komplicerer hele situationen. Det første blev anbefalet af ledelserne for begge parter, men kun godkendt af arbejdsgiverne, medens det andet kun blev anbefalet og godkendt af arbejderne. Ved nu at fremsætte forslag om, at det sidste mæglingsforslag ophøjes til lov, griber regeringen ind i arbejdskonflikten på en måde, der er unødigt partisk. Regeringen har jo nemlig også en anden mulighed for at standse konflikten. Det synes den højtærede arbejdsminister at have overset i sin fremsættelsestale. Vort råd til den høje regering er, at den benytter denne anden mulighed. Da der nu foreligger to mæglingsforslag og hver af de to parter har foretrukket sit, opfordrer vi den høje regering til at henvise hele sagen til afgørelse ved en voldgiftsret, så at arbejdsstandsningerne straks bringes til ophør, hvorefter voldgiftsretten kan søge at udrede trådene. Hvad selve opgaven for en sådan voldgift skal være, kan drøftes. Personlig er jeg af den opfattelse, at grundlaget for denne voldgiftsrets opgave må være: som minimum det første mæglingsforslag og som maksimum det sidst stillede mæglingsforslag.

Det er for så vidt helt uforståeligt, at regeringen slet ikke har overvejet denne langt klogere mulighed, idet den jo indgår som et væsentligt led i det radikale venstres program, der taler om, at folketinget i en situation som den foreliggende kan instituere en voldgift. Når det radikale venstres ordfører efter mig får ordet, vil jeg med interesse lytte til, hvad han har at sige om voldgiftstanken. Skal det foreliggende forslag tages som et udtryk for, at det radikale venstre har opgivet denne tanke?